

انس با قرآن موجب نشاط و شادابی است

مفسر قرآن و نهج البلاغه گفت: تلاوت و حفظ قرآن نور است ولی انس با قرآن و تفسیر آن زندگی در بهار است لذا ربیع القلوب در موارد متعدد در نهج البلاغه آمده است

مفسر قرآن و نهج البلاغه گفت: تلاوت و حفظ قرآن نور است ولی انس با قرآن و تفسیر آن زندگی در بهار است لذا ربیع القلوب در موارد متعدد در نهج البلاغه آمده است یعنی انسان در بهار و تابستان و زمستان می تواند در بهار زندگی کند. به گزارش ایکن، آیت الله العظمی عبدالله جواد آملی، استاد درس خارج حوزه علمیه، اول بهمن ماه در ادامه سلسله مباحث اخلاق در مسجد اعظم قم با اشاره به تعبیر مولا علی(ع) در نهج البلاغه مبنی بر «مَنْ أُبْدِيَ صَفْحَتَهُ لِلْحَقِّ، هَلَكَ» آن کسی که در برابر حق قد علم کند (و به مبارزه برخیزد) هلاک خواهد شد. گفت: چه فرد و چه جامعه اگر در برابر حق بایستد از بین خواهد رفت زیرا هم خود حق مقاوم است و از بین نمی رود و ثانیاً همه موجودات عالم طرفدار او هستند؛ قرآن کریم فرموده است: مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ.

وی ادامه داد: هیچ موجودی در عالم گناه نمی کند و فقط انسان است که از روی جهل و یا جهالت گناه می کند و وظیفه حوزه و دانشگاه است که با جهل مبارزه کنند و مسجد و حسینیه و فضاهای مذهبی هم باید با جهالت مبارزه کنند.

آیت الله العظمی جواد آملی با بیان اینکه بارها عرض شد که کار نظام امامت و امت، از بین بردن جاهلیت است، تصریح کرد: جهل زدایی از مسائل زیرمجموعه جهالت است که حوزه و دانشگاه آن را انجام می دهند.

استاد حوزه علمیه با اشاره به فرمایش حضرت علی(ع) مبنی بر «إِنَّ هَذِهِ الْقُلُوبَ تَمَلُّ كَمَا تَمَلُّ الْأَبْدَانُ، فَابْتَغُوا لَهَا طَرَائِفَ [الْحِكْمَةِ] الْحِكْمِ»، تصریح کرد: همان طور که بدن انسان ملالت پیدا می کند قلب و روح انسان هم ملالت پیدا می کند و باید درمان شود؛ مطالب لطیف و اشعار و مفاهیم آموزنده و گاهی روایات مناسب بشارتی برای دل ملول است و دل را از ملالت بیرون می آورد. قلب انسان خود انسان را هم ملول می کند چون اصل انسان قلب و دل او هست.

مرجع تقلید شیعیان جهان با بیان اینکه دل چون جز به دلدار و دل آفرین وابسته نیست اگر به غیر او سرگرم شود ملول خواهد شد، اظهار کرد: ما اگر خودمان را به امور عادی زندگی سرگرم کنیم ملول خواهد شد و این ملالت با حرف ها و کارهای حکیمانه و آیات الهی، مناجات شعبانیه و ... برطرف خواهد شد. قلب هم اگر ملالت پیدا کرد خودکفاست و به دل می گوید خودت را دریاب و راه هست که درمان کنی.

نقش روایات در تذکرات به انسان

آیت الله جواد آملی با بیان اینکه روایات تنبیه و تذکره برای درمان قلب است، اضافه کرد: انسان می داند که بیمار است و بیماری او بر اثر غفلت است و ائمه(ع) به او یادآوری می کنند تا از غفلت بیرون بیاید. دل و قلب محور اندیشه و تصمیم گیر و اراده مند است لذا خود انسان باید از درون خود را درمان کند. البته جاهلیت زدایی واقعا کار نظام امامت و امت است.

وی تأکید کرد: گاهی کسی در بازار مرتکب ربا شده است و چند نفر به او توصیه می کنند و اگر ندانست ربا بد است جهل او برطرف می شود اما گاهی بازار رسمی یک کشور، ربوی است و اینجا جاهلیت رخ داده است.

آیت الله جواد آملی در سخنانی مجدد به مقوله حق پرداخت و بیان کرد: اگر انسان بین خود و خدا دانست چیزی حق است نباید در برابر آن بایستد و بداند حتما شکست خواهد خورد زیرا همه نظام آفرینش و همه مخلوقات عالم طرف حق هستند.

این مفسر قرآن تأکید کرد: آبروی افراد محترم است و کسی که آبروی دیگران را ببرد ضد حق عمل کرده است؛ نباید وارد حریم دیگران شویم و در مطالب علمی هم اگر چیزی بلد نیست بی جهت وارد آن نشود و اگر می داند به دیگران بیاموزد و در مسائل اخلاقی هم چیزی که عمل نمی کند نگوید.

استاد حوزه علمیه با بیان اینکه کل نظام آفرینش مبتنی بر حق است، اضافه کرد: هیچ چیزی حتی سگ و مار و گرگ بیراهه نمی روند و معصیت نمی کنند و کار خودشان را می کنند و فقط انسان است که راه انحراف می رود و گناه می کند.

مرجع تقلید شیعیان با بیان اینکه موعظه دعوت به حق است، ادامه داد: موعظه تحمیل نیست، بلکه جذب حق است؛ حرفی که

بدون تهدید ما را به خدا نزدیک و جذب کند موعظه است.

آیت الله جوادی آملی با اشاره مجدد به تعبیر نهج البلاغه «مَنْ أَبْدَى صَفَحَتَهُ لِلْحَقِّ، هَلَكَ، افزود: دل گاهی ملالت پیدا می کند لذا در زمان خستگی نباید عبادت کرد و درس خواند زیرا بهره صحیحی نخواهیم برد. وی با تأکید بر مراقبه نفس در هر روز، اظهار کرد: در روایت داریم: حاسبوا قبل ان تحاسبوا؛ این یعنی ما طبیب خودمان هستیم ولی غفلت می کنیم؛ فرمودند غفلت نکنید و اوقاتی از شب و روز را برای محاسبه خود قرار دهید. دل یک سری خواسته هایی دارد که از راه حلال و ... فراهم می شود و اگر انسان از راه حلال، قلب مضطرب و ناآرام را آرام کرد قلب به سود انسان خواهد بود ولی اگر چیزی را بر او تحمیل کردیم هم او جوابگو نیست و هم ما بهره نخواهیم برد.

مرتکبین اختلاس بیمار دل هستند

استاد حوزه با اشاره به آیه شریفه «إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ»، افزود: اگر دل غفلت کرد صاحب خود را به انحراف خواهد انداخت به این دلیل حضرت علی(ع) فرمودند قرآن بهار قلوب فقها است. فرق دل با دست و پا این است که انسان، دل است، وقتی کسی مرتکب اختلاس چای دیش و جنایت و ترور و آتش زدن کشور شد گرچه با دست و پا انجام داده است ولی دل او منحرف است لذا در قیامت دست و پا شهادت می دهند ولی قلب اقرار خواهد کرد.

وی تأکید کرد: دستی که دیشی شد و خیانت کرد خداوند فرمود شهادت خواهد داد یعنی دست و پا خیانت نمی کنند ولی دل خیانت می کند. انسانیت انسان به دل است و وقتی دل حرف می زند خدا می گوید اقرار کرد ولی وقتی دست و پا سخن گفت بحث از شهادت است. دل انسان هرگز عوض نمی شود ولی دست و پا در طول عمر چند بار عوض می شود. به تعبیر دیگر اعضای بدن بیگانه است و می شود آن ها را به وسیله دل درمان کرد ولی اگر دل بیمار شد نمی توان آن را به راحتی درمان کرد.

قرآن؛ بهار دل است

آیت الله جوادی آملی ادامه داد: کسی که فقه اکبر و اصغر دارد و می داند بهشت و جهنم و حلال و حرام و مبدا و مقصد چیست و کجاست دلش همیشه در بهار است؛ لذا حضرت فرمود که قرآن، ربیع قلوب فقها است. در خطبه ای که ارکان دین را فرمود تأکید کرد که اگر می خواهید پژمرده نشوید با قرآن باشید زیرا بهار دل ها است.

وی افزود: بهترین لذات دنیا چند چیز است؛ مثلاً بهترین خوراکی جهان، غسل و بهترین فرش ابریشم است لذا قرآن در توصیف فرش بهشتی می گوید آسترش از ابریشم است ولی اصل آن چیزی است که شما در دنیا سراغ ندارید. ابریشم با این همه تمجید محصول کرم است لذا فرمودند برای چیزی که محصول کرم است با هم دعوا نکنید. چرا برای کار کرم اینقدر به جان هم می افتید؟

مفسر قرآن و نهج البلاغه با بیان اینکه در روایتی داریم شرقاً و غرباً، فلا تجدان علماً صحیحاً الا شیئاً خرج من عندنا اهل البیت؛ مشرق و مغرب بروید علمی جز آن چه در نزد ما اهل بیت است نخواهید یافت، اظهار کرد: تلاوت و حفظ قرآن نور است ولی انس با قرآن و تفسیر آن زندگی در بهار است لذا ربیع القلوب در موارد متعدد در نهج البلاغه آمده است یعنی انسان در بهار و تابستان و زمستان می تواند در بهار زندگی کند.

وی با بیان اینکه اگر کسانی دین خدا را یاری نکنند خداوند کسانی را جایگزین آنان می کند که خدا را دوست دارند و خدا هم آنان را، افزود: اینکه کسانی در جنگ ۱۲ روزه در برابر دشمنان ایستادند دوستان خدا هستند. البته بهترین دوستان خدا در درجه اول اهل بیت(ع) هستند و بعد دوستان اهل بیت(ع) و خدا هم آنان را دوست دارد.